

a proto výsledný efekt působí čistým a jednoduchým dojmem. Na základě potřeb nového uživatele byla původní dispozice vily citlivě upravena. Důstojnou páteří domu zůstalo mramorové schodiště – dnes repasované, prosvětlené velkoplošným sedlovým střešním světlíkem a dveřmi z čirého skla s vypískovaným geometrickým vzorem propojené s nově vybudovanou halou směrem do zahrady i s halou se vstupem z ulice. Tak jsou vstupní a schodiškové prostory prezentovány jako jeden prosvětlený celek. Moderní bazén

v přízemí odděluje od zahrady pouze prosklená hliníková stěna. Nové schodiškové rameno propojuje zázemí bazénu s reprezentativním bytem ve druhém podlaží. Ze salónu tohoto bytu a prostorné koupelny, která vznikla z původní obytné místnosti, je možno vejít na zahradu – po nově zbudovaném ochozu s prosklenými půlkruhovými plochými světlíky, které prosvětlují prostory bazénu pod ním. Světlíky se objevují ve vile ještě několikrát – pro osvětlení haly ze zahrady, rostlin pod ochozem a jako stropní svítidlo imitující denní světlo ve vstupní hale objektu. Ve druhém podlaží objektu vznikly další dva byty, v přízemí jsou kanceláře. Podkroví domu nabízelo možnost vytvoření atraktivního půdního prostoru. Odvážným vyřezáním krovu zejména v prostoru věží a jeho doplněním skrytými táhly a přiznanou ocelovou konstrukcí došlo k uvolnění interiéru, který je dále zajímavě členěn galeriemi a vyvýšenými pódii. Prosvětlují ho soustavy střešních oken VELUX, v místnostech bez přístupu denního světla tubusové světlovody. Autoři osadili střešní okna tak, aby umožnili uživateli důmyslné průhledy na střešní věžičky a do zahrady. V podkroví vznikly dva prostorné byty, které mohou být využívány i jako umělecké či projekční ateliéry. Zahrada byla rovněž předmětem rekonstrukce. Její řešení využívá vzrostlých stromů, vytváří tichá a malebná zákoutí u jezírka a jemně je doplňuje drobnou architekturou.

KONZULTACE, SERVIS A SPOLUPRÁCE S PAMÁTKOVÝM ÚSTAVEM

Použití nových prvků a moderních konstrukčních řešení proběhlo v souladu s požadavky institucí památkové péče (Odbor památkové péče Magistrátu města Brna, Národní památkový ústav v Brně). Jejich náročné požadavky na tvar střechy vzhledem k řešení podkrovního prostoru, na osazení sestavy střešních oken v zahradní fasádě objektu a na zachování subtilního tvarosloví oken při jejich výměně byly důsledně respektovány. Pro sestavy střešních oken

byla zvolena střešní okna VELUX s oplechováním z měděného plechu, která splnila v daném případě požadavky na estetickou i technickou kvalitu výrobků. Společnost VELUX navíc nabízí architektům a stavebníkům konzultační servis společně s možností prohlédnout si konkrétní produkty ve vzorkovně firmy.

SPOKOJENÝ INVESTOR

Projekční kancelář FORM ARCH vykonávala činnost generálního projektanta celého objektu i zahrady včetně řešení interiérů a inženýrskou činnost, měla vliv na výběr dodavatelů stavby a po celou dobu výstavby objektu i zahrady prováděla kompletní autorský a částečný technický dozor. K bezproblémovému průběhu prací přispěla také vsířicná spolupráce orgánů státní správy. Kolaudace objektu a zahrady proběhly v průběhu let 2003 – 2004, v současné době již dům slouží ke spokojenosti investora.

OCENĚNÍ

V roce 2004 udělila společnost VELUX Česká republika, s. r. o., projekční kanceláři FORM ARCH za tuto realizaci hlavní cenu v soutěži o nejzdařilejší projekt využívající střešní okna. Návrh oken optimálně řeší prosvětlení podkrovního prostoru, umožňuje dobrý výhled i ventilaci. Důmyslné je také umístění oken k prosvětlení středu dispozice a prostoru schodiště. Členění sestav oken v provedení s měděným oplechováním harmonicky koresponduje s celkovým výrazem objektu.

AUTOŘI NÁVRHU A INŽENÝRSKÁ ČINNOST:

Ing. arch. Vlasta Loutocká a Ing. arch. Zdenka Softičová, projekční kancelář FORM ARCH, formarch@formarch.cz

Projektant statické části: Ing. Aleš Jelínek, K2 projekt s.r.o.

Návrh zeleně: Ing. Pavla Kašubová

Hlavní dodavatel stavby: Tocháček, stavební společnost s.r.o.

Dodavatel stavebních prací v zahradě: Přemysl Veselý, stavební a inženýrská činnost s.r.o.

Realizátor zeleně: Ing. Vojtěch Halámek, Qětiny s.r.o.

NAŠE PŘEDSTAVA O PROSTORU A HMOTĚ JE „ŽENSKÁ“

Tak charakterizuje práci architektonického ateliéru FORM ARCH architektka Vlasta Loutocká, která je spolu s kolegyní Zdenkou Softičovou autorkou velmi zdařilé rekonstrukce vily Pisárky. Vlasta Loutocká má bohaté zkušenosti s historicky cennými a chráněnými objekty. Jako diplomovou práci předložila projekt adaptace původní dělnické a historicky cenné „Kamenné kolonie“. V roce 1992 založila projekční kancelář FORM ARCH, jejíž práce je úzce spjata s městem Brnem, a stejně tak s budovami vznikajícími zejména na přelomu 19. a 20. století. Pro ilustraci je možné uvést např. známý brněnský dům městské památkové rezervace U Tří kohoutů, rekonstrukce sídla ČKAIT v památkově chráněném objektu na Vrchlického sadu nebo obchodního domu v památkově chráněném objektu městské památkové rezervace na Masarykově ulici. U všech těchto objektů zajišťovala kancelář FORM ARCH i realizaci interiérů. O projektu vily Pisárky a práci ateliéru FORM ARCH jsme si povídali s architektkou Vlastou Loutockou.

Jak získal váš ateliér projekt vily Pisárky?

V roce 1999 dokončil náš ateliér realizaci rekonstrukce obchodního domu na jedné z hlavních brněnských ulic. Investora rekonstrukce soukromé vily v Pisárkách, tehdy čerstvého majitele objektu, náš návrh oslovil, kontaktoval naši kancelář, a tím spolupráce začala. Takzvané jsme si „padli do oka“.

Co vás osobně na tomto projektu zaujalo?

Komplexnost. Měli jsme možnost „být při tom“ od začátku až do konce. Začali jsme zaměřováním skutečného stavu objektu, vyřizovali jsme pro investora kromě jednání na stavebním úřadě a orgánech státní správy i právní úkony týkající se převodu pozemků. Dostali jsme možnost zpracovat návrh a posléze projekt rekonstrukce stavby, navrhovali jsme interiér, podíleli jsme se i na návrhu vzhledu zahrady. Jako autoři jsme bděli nad prováděním celé realizace až do kolaudace.

Jak se vám na projektu pracovalo a co bylo největším „oříškem“?

Práce na projektu byla radost. Investor nám nastínil své představy, popsal své zvyky a potřeby, a pak nám nechal volnou ruku. Věřil nám jako odborníkům svého oboru. Taková důvěra dává neobyčejný rozlet a zároveň nesmírně zavazuje. Obé je pro tvůrčí práci ohromnou hnací silou. Velkým oříškem byla vlhkost zdiva. Objekt byl velmi zanedbán a zdevastován, s vlhkostí jsme se potýkali dlouho.

Jak probíhala spolupráce s institucí památkové péče? Byli od začátku vašim návrhům nakloněni?

Jakákoliv spolupráce – to jsou vždy kompromisy. Ale je pravda, že naše spolupráce s institucemi památkové péče je dlouholetá a vždycky jsme dokázali nalézt řešení přijatelná pro všechny. Při práci na tomto objektu jsme kromě jiného museli zvolit takové umístění střešních oken, aby nerušila vzhled chráněné historické fasády v duchu severofrancouzské renesance zejména při pohledu z ulice.

Historická budova a střešní okna, jde to dohromady?

Když se podíváte na fotografie podkrovního prostoru, zdá se vám, že ne? Dřív byla funkce půdního prostoru jiná – prostor tvořil přirozenou izolaci objektu proti přehřívání a ochlazování. Dnes se představa o využití půdního prostoru změnila, to znamená, že jsme necítili žádnou povinnost vázat naše řešení na výraz doby vzniku objektu. Chtěli jsme jen, aby půdní prostor byl výrazovým a pocitovým pokračováním nižších podlaží. A aby měl hodně světla. Myslím, že se to podařilo. Také díky střešním oknům VELUX.

Jaký je podle vás význam světla v architektuře?

Obrovský. Světlo a barvy jsou mocnými fenomény při řešení jakéhokoliv prostoru či hmoty. Vždyť hra se světlem a stínem, se světelným paprskem je v architektuře hrána už od pradávna a mnohdy měla i symbolický a mystický charakter. Neobjevujeme nic nového.

Jak byste charakterizovala práci vašeho ateliéru, na co kladete důraz?

Základ našeho ateliéru, to jsou vlastně dvě ženy – já a moje kolegyně Zdenka Softičová. A tím je určen základní směr našich návrhů. Naše představa o prostoru a hmotě je „ženská“ – jemná, prosvětlená, ve světlých tónech, měkká. A podle toho volíme výrazové prostředky – otevíráme prostor světlu a vzduchu pomocí prostupů, oken, světlíků, přisvětlujeme difúzním světlem, světelnými nikami a světlovody (množství světelných nik v našich návrzích skutečně nesmí chybět), pokud je to možné, pracujeme s přírodními materiály. Do přírody chodíme odpočívat a přírodu se snažíme včlenit i do našich návrhů.

Jaký typ projektů je vám blízký?

Myslím, že pro mne je spíše důležitější investor než typ projektu. Pokud máte proti sobě člověka, pro kterého pracovat znamená spolupracovat s ním a tvořit, tak to vždy vede k dobrému cíli. Někteří investoři se k nám vracejí s dalšími záměry, s některými investory udržujeme neformální přátelské styky. Beru svou práci velmi osobně, takže přátelský vztah je pro mne velmi cenný.

Jakého projektu si nejvíce ceníte a co připravujete nového?

Určitě si velmi cením rekonstrukce známého brněnského domu „U Tří kohoutů“. A rozhodně vily Pisárky. Ta mi hodně přirostla k srdci. Vždyť práce na ní trvaly bezmála 5 let, a to už je pěkný kus života. Připravované projekty nebudu zatím prozrazovat – jsou těsně před podpisem smlouvy. Jen naznačím, že se jedná o dostavbu důležité brněnské proluky a o rekonstrukci jedné brněnské památky.

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho „spolupracujících“ investorů. Více se o ateliéru FORM ARCH dozvíte na www.formarch.cz